

Måltid i skolen – Formannskapet 13.02.18 – Sak 17/18: Ytterligere utredning/nærmere vurdering

Rådmannen la frem innstilling i saken for Formannskapet 13.02.18. Formannskapet var positive til ordningen, men sendte saken tilbake til administrasjonen for nærmere utredning. Diverse punkter ble bedt utredet/nærmere vurdert. Hvert enkelt punkt i Formannskapets beslutning er markert med rødt. Arbeidsgruppas (vedlegg 1) utredning følger bak hvert punkt.

Investeringer i utstyr-

Det er usikkerhet om kostnadene knyttet til installering av utstyret på hver skole (elektriker, rørlegger, ventilasjon, m.v.)- Ligger dette inne i summer som er beregnet eller hva vil dette koste?

For skolene vil det påløpe mer kostnader knyttet til rørlegger, ventilasjon Dette ligger ikke inne i summene som ble presentert i første utredning (vedlegg 1). Som det fremkommer av tallene er det større investeringer og tilpasninger som skal til på Solvang og Aurvoll enn på Øyer Ungdomsskole.

For Øyer ungdomsskole: ca. 30 000,-

For Aurvoll vil det påløpe ca. 100.000

For Solvang vil det påløpe ca. 100.000 kr

Vil det være samme kostnad om en kjøper nytt eller brukt? Spørsmål: Kan det være mulig å anskaffe brukt utstyr, hvilke kostnader vil da påløpe? Vil det være noe til hinder for at en kjøper brukt utstyr?

Vi har undersøkt muligheten for brukt utstyr. Det er vår klare vurdering at dette ikke er hensiktsmessig. Det vil påløpe ekstra kostnader for å få utstyret tilpasset eksisterende rom det skal monteres i, og det vil være risiko knyttet til holdbarhet. Arbeidsgruppas klare anbefaling er å ta investeringen med nytt utstyr, men bare på Øyer ungdomsskole før ordningen evalueres og vurderes for barnetrinnet, se nedenfor.

Vurder bruk av skolene til andre formål, vil slik utstyr bidra til økt bruk?

På dette området er det forskjeller mellom skolene. Det er først og fremst lokale lag og foreninger som nyttiggjør seg skolelokalene på ettermiddag og kveld. Slikt utstyr vil selvsagt gjøre det lettere med «større» arrangementer enn uten storkjøkkenutstyr. Det utelukkes derfor ikke at dette kan gjøre det mer attraktivt for utleie og derfor kunne føre til økt bruk. Det er en forutsetning at det utarbeides gode rutiner for bruk av lokaler og kjøkkenutstyr.

Øyer ungdomsskole er den skolen som har mest utleie til andre aktører enn lokale lag og foreninger. Dette gjelder også helgeutleie.

Gjennomføring av måltid i skolen

- Det utredes videre hvordan Måltid i skolen kan innføres og gjennomføres innen gitte økonomiske ramme. Vi bør starte i det små for å høste erfaringer, samt være villige til å gjøre justeringer når erfaringer er høstet. Dette er en type utviklingsprosjekt der den videre utredningen bør angi nærmere hvordan vi kan bygge ut ordningen etter hvert. Og mer konkret hvordan ordningen skal fungere ved den enkelte skole.

I den første utredningen (vedlegg 1) ble det skissert ulike alternativer for hvordan vi kan innføre måltid på alle skolene innenfor den gitte økonomiske rammen. Det nye fra Formannskapet i møtet den 13.02.2018 er signalet om å starte i det små for å høste erfaringer, samt være villig til å gjøre justeringer når erfaringer er høstet.

Arbeidsgruppa støtter dette og går inn for en innføring av ordningen på Øyer ungdomsskole i første omgang. Der vil et frokostmåltid være en fornuftig løsning og en naturlig utvidelse av det pågående prosjektet med Åpen skole. Med en slik løsning vil vi kunne høste erfaringer som igjen kan danne grunnlaget for en vurdering av om måltid i skolen også bør innføres på kommunens to barneskoler.

Arbeidsgruppas forslag er at denne ordningen starter på Øyer ungdomsskole i januar 2019 og at ordningen evalueres etter skoleåret 2019/2020. På grunnlag av evalueringen er det naturlig å gjøre en vurdering av om ordningen skal utvides.

- Vi legger følgende forutsetninger til grunn: Tillaging og servering av mat skal være i tråd med Mattilsynets krav og regler. Det skal lages et opplegg for de som har allergier eller andre hensyn som skal ivaretas.

Arbeidsgruppa legger til grunn at nødvendig utstyr som skissert i økonomidelen blir kjøpt evt. leaset slik at det er mulig å drifte denne ordningen på en hensiktsmessig måte. Investeringene er først og fremst nødvendig for å tilfredsstille kravet til kapasitet på oppvask og hygiene og for å unngå bruk av engangsbestikk og tallerkener med tanke på miljø. Det er en forutsetning at tillaging og servering av mat er i tråd med Mattilsynets krav og regler, og at de med allergier eller andre hensyn blir ivaretatt.

- Ressursbruken av tilsatt arbeidskraft på hver skole er tenkt å være grunnbemanningen i ordningen, men vi skal vurdere bruk av de som trenger arbeidstrening i samarbeid med NAV, bruk av de som trenger arbeidstrening i forbindelse med integrering, samarbeid med voksenopplæringen, samarbeid med frivilligheten, samarbeid med pensjonister og andre grupper som trenger sosial kontakt og noen å dele et måltid mat med m.v. Frivilligheten, arbeidstrening mm skal ikke erstatte arbeidskraften på hver skole, men komme i tillegg til. Det utredes og avklares på hvem som kan bidra, hva de kan bidra med og når. Det bør synligjøres en type arbeids-/vaktplan på hver skole.

Arbeidsgruppa støtter Formannskapetets oppfatning om at tilsatt arbeidskraft utgjør grunnbemanningen i ordningen, skolen administrerer dette. Utover grunnbemanningen legges det til grunn at skolen aktivt søker å få inn andre ressurser for å bistå ordningen. Eksempelvis kan dette være elever med behov for å bidra med praktisk arbeid, Frivilligsentralen, de som trenger arbeidstrening, språktrening, arbeidstrening i samarbeid

med NAV osv. Grunnbemanningen må være på et nivå som sikrer smidig gjennomføring av ordningen, inklusive tilretteleggingen for deltakelse av de gruppene Formannskapet nevner. Dette er viktig for å hindre at ordningen går utover ordinær drift og oppfølging av skolens primæroppgaver.

- På Øyer ungdomsskole er det i gang et prosjekt med utvidet skoledag to dager i uka. I forbindelse med dette prosjektet serveres det et måltid. Erfaringer herfra vil være veldig nyttig å få frem. Det må og vurderes hva og hvordan dette kan samordnes.

Arbeidsgruppa deler oppfatningen om at en ordning med mat i skolen bør starte i det små. Med base på Øyer ungdomsskole er alle skolene i gang med et prosjekt Åpen skole, som innebærer utvidelse av skoledagen to dager i uka som inkluderer et måltid. Barn og unge i alderen 9-16 år er med i prosjektet. Formålet med tiltaket er å få med alle barn og unge i Øyerskolen, også risikoutsatte barn og unge. Målet er å øke antall barn og unge som deltar i aktiviteter som bidrar til mestring, trygghet og trivsel gjennom å legge til rette for universelle tiltak innenfor rammen av f. eks. fritids- og kulturtilbud, leksehjelp, musikk, bevegelse/fysisk aktivitet, måltider, ungdomshelsetjenesten og samtalegrupper. Tiltakets ramme er en forlenget skoledag – en åpen skole to dager i uken.

Prosjektet med Åpen skole og tilhørende matserving får positive tilbakemeldinger fra Ungdomsrådet.

Arbeidsgruppas anbefaling er at det bygges videre på erfaringer som Øyer ungdomsskole gjør seg gjennom servering av måltid på Åpen skole. Ved å innføre frokostservering i tillegg til eksisterende ordning med Åpen skole, kan det høstes nyttige erfaringer som gir godt grunnlag for en vurdering av om barneskolene skal med på ordningen med måltid i skolen.

Underveis i prosessen har skolene gitt tilbakemeldinger til arbeidsgruppa om at matpakkekulturen og spisevaner er noe bedre i barneskolen enn i ungdomsskolen. Dette underbygger arbeidsgruppas anbefaling om å starte på ungdomsskolen.

- Forankring og informasjon før iverksetting, det utredes og arbeides videre med forankring av forslaget bla. på skolene, hos foreldrene og andre grupper.

Ordningen som var skissert i første utredning har vært oppe til drøfting i skolenes FAU og i Ungdomsrådet. FAU og Ungdomsrådet er i utgangspunktet positive til ordningen med måltid i skolen. Det er noe bekymring rundt ressursbruken ved innføring av måltid på alle skoler slik det var etterspurt i første utredning. Det stilles også spørsmål ved om dette vil gå på bekostning av de øvrige ressursene til skole, f. eks. to-lærerordning. Et annet innspill er om kompetansen på skolene er tilstrekkelig med tanke på produksjon, distribusjon av mat hvis maten skal tilberedes på skolen og ikke på Helsehuset. Innspillene samsvarer godt med arbeidsgruppas nye anbefaling om å starte med en mindre ressurskrevende og enklere ordning med grundig evaluering før modellen eventuelt utvides.

Når et eventuelt vedtak om måltid i skolen er på plass, blir det avgjørende viktig at informasjonen og dialogen med foresatte og elever prioriteres.

I vår første bestilling la vi et varmt måltid til grunn. Vi mener ikke med måltid i skolen at det må være varm mat hver dag, men det skal fremgå av en ukens-/ eller månedsmeny hvilke

Arbeidsgruppa registrerer at måltidet ikke nødvendigvis må være varmt og legger til grunn at anbefalingen om frokost ikke betyr at man «låser» ordningen til varm mat. Det er likevel en klar anbefaling fra arbeidsgruppa at man tilrettelegger med utstyr som gjør skolen i stand til også å servere et varmt måltid. Det er tatt høyde for dette i storkjøkkenutstyret som foreligger i forslaget til investering.

Økonomiske betydning ved innføring av frokost fem dager i uka på Øyer Ungdomsskole:

Driftskonsekvenser

Personalressurser (4 timer pr dag)	kr 196.000 pr år
Utgifter til mat	<u>kr 400.000 pr år</u>
Sum driftsutgifter	kr 596.000 pr år

Investeringer

Storkjøkkenutstyr, engangsutgift	kr 297.000
Utgifter nye strømkurser/ventilasjon/rør	<u>kr 30.000</u>
Sum investeringer	kr 327.000

Alternativt leie av storkjøkkenutstyr (36mnd)	kr 112.140 pr år
Alternativt leie av storkjøkkenutstyr (60mnd)	kr 72.612 pr år

Oppsummering og arbeidsgruppas anbefaling

Arbeidsgruppas anbefaling er at man går for alternativ med frokostservering på Øyer ungdomsskole 5 dager pr uke.

Arbeidsgruppa anbefaler oppstart av ordningen i januar 2019. Det anbefales at utstyret kjøpes. Ordningen evalueres etter endt skoleår 2019/2020. Da gjøres det en ny vurdering av om måltid i skolen skal endres/utvides.

09.08.2018